

مجله‌ی علمی، پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی زنجان
دوره‌ی ۲۱، شماره‌ی ۸۴، فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۲، صفحات ۹۲ تا ۱۰۱

بررسی اثربخشی آموزش بر میزان آگاهی و نحوه‌ی نگرش زنان یائسه در مورد علایم و عوارض یائسگی

مریم طاهرپور^۱، فاطمه سفیدی^۲

نویسنده‌ی مسوول: قزوین، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده‌ی پرستاری و مامایی

oztaherpour@yahoo.com

دریافت: ۹۱/۲/۲۰ پذیرش: ۹۱/۸/۲۱

چکیده

زمینه و هدف: شناخت عوارض یائسگی و راه‌های پیشگیری از آن‌ها، از ضروریات زندگی هر زنی است که این امر مهم از طریق آموزش بهداشت، عملی است. مطالعه‌ی حاضر با هدف تعیین اثربخشی آموزش بر میزان آگاهی و نحوه‌ی نگرش زنان یائسه در مورد علایم و عوارض یائسگی انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه‌ی نیمه تجربی تعداد ۱۰۰ زن ۴۵ تا ۶۰ ساله به‌طور تصادفی و مبتنی بر هدف انتخاب و پس از کسب رضایت وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای شامل سه بخش اطلاعات فردی، سولاتی جهت سنجش آگاهی و سولات بررسی نگرش بود. برای تعیین اعتبار ابزار گردآوری داده‌ها از روش اعتبار محتوایی و جهت تعیین پایایی ابزار از روش آزمون مجدد استفاده شد. ضریب همبستگی نتایج آگاهی ۰/۹۴ و نگرش ۰/۸۶ بود. ابتدا اطلاعات مربوط به آگاهی و نحوه نگرش زنان یائسه درباره‌ی علایم و عوارض یائسگی قبل از اجرای برنامه‌ی آموزشی، با استفاده از پرسشنامه جمع‌آوری گردید. سپس برنامه‌ی آموزشی بر اساس بسته‌ی آموزشی معاونت سلامت تشکیل گردید. ارزشیابی به‌وسیله‌ی پرسشنامه در مرحله‌ی آزمون ثانویه پس از گذشت دو ماه از آموزش صورت گرفت. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های تی زوجی و آنالیز واریانس یک طرفه، در سطح معنی‌داری $P \leq 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: بین میانگین آگاهی قبل و بعد از آموزش تفاوت معنی‌دار آماری وجود داشت ($P < 0/0001$). قبل از آموزش آگاهی ۱۱ درصد از افراد ضعیف، ۸۸ درصد متوسط و فقط ۱ درصد خوب بود. پس از آموزش آگاهی هیچ یک از افراد مورد پژوهش ضعیف نبود؛ آگاهی ۷۳ درصد متوسط و ۲۷ درصد خوب بود. بین نحوه‌ی نگرش قبل و بعد از آموزش نیز تفاوت معنی‌دار آماری وجود داشت ($P < 0/0001$). قبل از آموزش نگرش ۷ درصد از افراد منفی و ۵۹ درصد مثبت بود؛ پس از آموزش نگرش ۸۰ درصد مثبت بود.

نتیجه‌گیری: آموزش زنان یائسه سبب ارتقای سطح آگاهی، تغییر نحوه‌ی نگرش آنان درباره‌ی یائسگی می‌شود. بنابراین اجرای برنامه‌های آموزشی بهترین راه تقویت بنیه‌ی علمی، تغییر در نگرش و رفتار و توانمندسازی افراد است.

واژگان کلیدی: آموزش، آگاهی، نگرش، علایم، یائسگی

مقدمه

همراه است. از آنجا که یائسگی اجتناب ناپذیر است و در زندگی هر زنی به وقوع خواهد پیوست؛ شناخت عوارض

یائسگی یکی از مراحل زندگی زنان است که علاوه بر جنبه‌های مفید و ارزشمند آن، با مجموعه‌ای از مشکلات

۱- کارشناس ارشد مامایی، مربی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

۲- کارشناس ارشد روانسنجی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین